WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

Mukha ng Sarkasmo sa Facebook: Pragmatikong Pagpapahayag ng mga Kabataang Gen Z

Maria Paz C. Bucayu[1], Catherine T. Dannud[2], Ana Rose B. Dasigan[3], Racquelyn V. Ruda[4], Bhee Jay Rafael M. Soriano[5], Krishia Mae A. Tuliao[6], John Lloyd H. Yoro[7] *mariapazbucayu0@gmail.com, emikocatherinedannud@gmail.com, anarosebernardo39@gmail.com, rudaracquelyn7@gmail.com, bheejaysoriano2@gmail.com, tuliaokrishia@gmail.com, johnlloydyoro14@gmail.com*
College of Teacher Education , Cagayan State University - Andrews, Tuguegarao City, Cagayan

ABSTRAK

Ang pag-aaral na ito ay may layuning tukuyin ang mukha ng sarkasmo sa pragmatikong pagpapahayag ng kabataang Generation Z sa *social media* partikular sa Facebook na karaniwang ginagamit ng mga kabataan. Dahil hindi magkatugma at minsan ay salungat ang umiiral na ebidensya tungkol sa epekto ng sarkasmo kung ihahambing sa literal na pagpapahayag, layunin ng papel na ito na suriin at tukuyin kung aling mukha ng sarkasmo ang ginagamit ng mga kabataang Gen Z sa pagpapahayag nila ng kanilang saloobin sa partikular sa aspektong pragmatika. Dalawang uri ng dokumento ang ginamit sa pagsusuri. Una rito ay ang *source document* na isang (1) memoranda na naging ugat ng isyu tungkol sa hindi pagkansela ng mga klase sa gitna ng naranasang pinakamataas na temperatura sa syudad ng Tuguegarao na naging tampok na usapin sa komunidad ng Cagayan State University. Ang sumunnod na uri ay mga *reaction documents* na kinabibilangan ng limang (5) sarkasmong komento ng mga CSUan Gen Z, isang (1) editoryal na kinapapalooban din ng isang (1) larawang tudling bilang tugon sa memorandang inilathala ng institusyon. Ginamit ng mga mananaliksik ang kwalitatibong-diskursong pagsusuri ayon sa modelo ni Norman Fairclough sa pamamagitan ng talatanungan sa paraang pakikipagpanayam at deskriptibong pagkokoda sa mga transkripsyon ng datos. Upang masiguro ang kredibilidad ng mga datos, isinailalim ang mga ito sa prosesong *Triangulation* na binigyang buhay ng sampung mga kalahok na napili gamit ang *purposive sampling* mula sa CSU Andrews *Campus* at Carig *Campus*. Ang mga kalahok ay binubuo ng limang CSUan Gen Z at limang miyembro ng opisyal na pahayagan ng paaralan. Batay sa naging resulta ng pag-aaral, natuklasan ng mga mananaliksik na hindi lamang pagbibiro at pagbabalatkayo ang mukha ng sarkasmo sa kabataang Gen Z, bagkus, ang mukha ng sarkasmo lalo na sa pragamatikong pagpapahayag ng kabataang Gen Z ay pamumuna. Ginagamit ng Gen Z ang sarkasmo upang isulong ang makabuluhang diskurso sa loob at labas ng paaralan; na maihahalintulad sa isang *double-edge sword*. Ang sarkasmo ay nagsilbing *defense mechanism* at "ligtas na pagpuna" upang maipahayag ang kanilang akademikong kalayaan nang hindi nangangambang mapatawag o maparusahan ng institusyon. Naiiba ang kanilang sarkasmo sapagkat ginagamit ito sa paraang balintuna, walang preno, at bilang *defense mechanism* sa anyong pabiro habang tinutuligsa ang partikular na paksa taliwas sa ibang henerasyon na ang paggamit

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxx

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

interpretasyon ng sarkastikong pahayag. Dagdag pa rito, binigyang-diin nina *Sharma et al. (2022) at Dhumpati et al. (2025)* na ang sarkasmo ay isang komplikadong anyo ng wika na nangangailangan ng masusing kontekstwal na pagsusuri upang lubos na maunawaan.

Sa kabila ng kanilang pagiging mulat sa mga isyu, tinutukoy rin ang *Generation Z* bilang isa sa mga "pinaka-*unserious*" na henerasyon pagdating sa paraan ng kanilang komunikasyon. Kaugnay nito, ayon kina *Saleh (2024)* at *Zhu at Filik (2023)*, ang paggamit ng *humor*, *memes*, at sarkasmo ay naging pangunahing anyo ng kanilang pagpapahayag sa *online* na espasyo. Hindi ito nangangahulugan ng kawalan ng seryosong pagtingin, kundi isang estratehikong paraan upang maipahayag ang saloobin habang pinapagaan ang bigat ng sitwasyon at iniiwasan ang direktang komprontasyon.

Sa isang partikular na pangyayari noong Marso 07, 2025, naglabas ng isang memorandum ang Cagayan State University partikular ang *Office of the Vice President for Academic Affairs* na nagsasaad ng hindi pagsuspende ng klase at ng mga akademikong gawain sa gitna ng nararanasang mataas na *heat index* sa syudad ng Tuguegarao. Agad itong naging usap-usapan lalo na sa *digital* na espasyo.

Lumitaw ang iba't ibang reaksyon sa *social media*, partikular sa Facebook na mula sa mga mag-aaral ng nasabing institusyon, kabilang na rito ang mga kabataang Gen Z. Maraming umalma at bumatikos sa naging desisyon ng pamunuan. Kaugnay nito, isang editoryal rin ang inilathala ng pahayagang pangkampus ng nasabing institusyon na nagpapahayag ng kritikal na pananaw hinggil sa naturang desisyon.

Sa mga naging tugon ng nga mag-aaral partikular na ang mga Kabataang Gen Z sa Facebook at sa ginawang editoryal ng mga ito, mapapansin ang umuusbong na mukha ng kanilang pagpapahayag – ang sarkasmo. Madalas itong ginagamit bilang paraan ng pagpapatawa at pakikipag-ugnayan ngunit sa kabilang banda, nagsisilbi rin itong hindi direktang anyo ng pagbatikos sa mga isyung panlipunan at institusyonal. Kung kaya't nagiging mahalagang pagtuunan ng pansin ang sarkasmo bilang isang anyo ng pragmatikong diskurso sa *digital* na komunikasyon.

Ayon kina Pratama at Suastha (2025) sa *Digital Sarcasm as Social Critique: A Pragmatic and Cyberpragmatic Analysis of Social Media Reactions*, ang sarkasmo sa social media ay isang mabisang kasangkapan ng panlipunang kritisismo. Gayunpaman, nananatiling limitado ang mga pag-aaral na nakatuon sa pragmatikong pagsusuri ng sarkasmo sa konteksto ng mga lokal na isyung pang-edukasyon, partikular sa karanasan ng mga kabataang Pilipino

Dahil dito, layunin ng pag-aaral na ito na suriin ang mga mukha ng sarksasmo na ginagamit ng mga kabataang Gen Z sa Facebook bilang isang anyo ng pragmatikong pagpapahayag, upang higit na maunawaan ang kanilang paraan ng komunikasyon sa *digital* na espasyo.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

1.2 Paglalahad ng Suliranin

Ang pag-aaral na ito ay may layuning tukuyin ang mukha ng sarkasmo sa pragmatikong pagpapahayag ng kabataang Generation Z sa *social media* partikular sa Facebook na karaniwang ginagamit ng mga kabataan. Ang ginamit na isyu sa pagsusuri ay ang tungkol sa hindi pagkansela ng mga klase sa kabila ng nararanasang pinakamataas na *heat index* sa syudad ng Tuguegarao, kung saan ay naging tampok na usapin sa komunidad ng Cagayan State University. Kaugnay nito, ang pag-aaral ay nagsikap na bigyan ng kasagutan ang mga sumusunod na katanungan:

1. Ano ang pananaw ng mga mag-aaral tungkol sa sarkasmo na ipinahayag sa Facebook app?
2. Anong mga uri ng sarkasmo ang ginamit sa Facebook post tungkol sa hindi pagkansela ng klase dahil sa heat index?
3. Anong pagpapakahulugang pragmatiko ang maiuugnay ng mga magaaral sa ginamit na sarkasmo sa Facebook?
4. Ano ang implikasyon ng mga pagpapakahulugan na ito sa pagpapahayag ng mga kabataang Gen Z?

2.0 METODOLOHIYA NG PAG-AARAL

2.1 Disenyo ng Pag-aaral

Ang pananaliksik na ito ay gumamit ng *qualitative-discourse analysis* o kwalitatibongdiskursong pagsusuri na disenyo. Ang diskursong pagsusuri ay isinagawa sa pag-aaral ng mga sulating pang-akademiko katulad ng *memorandum* na ikinatha ng institusyong CSU, at maging ang isang editoryal na inilathala ng *The CSU Communicator* bilang tugon sa nasabing anunsyo, kung saan ay kinakatawan nito ang boses ng buong CSUan. Ang pagsusuri sa mga akdang ito ay iniayon sa sosyal at kontekstong aspektong kinakaharap ng mga mag-aaral ng CSU nang tumampok ang partikular na isyung ukol sa hindi pagkansela ng mga klase sa gitna ng matinding init ng panahon.

Samantala, iniayon ang kwalitatibong disenyo sa pananaliksik sapagkat ito ay sumesentro sa pag-aaral ng pragmatikong pagpapahayag ng kabataang Gen Z sa sarkasmo, kung saan ang mga datos ay nalikom sa pamamagitan ng pakikipagpanayam at ginamitan ng deskriptibong pagkokoda. Malaya ang kalahok sa pagsagot at maaaring magbitaw ng karagdagang katanungan ang mga mananaliksik depende sa magiging kasagutan ng mga kalahok. Ang pagpili ng disenyong ito ay upang mailarawan ng mga mananaliksik kung paano naipapahayag ng mga Gen Z ang sarkasmo bilang anyo ng pagpapahayag ng opinyon, pananaw at komentaryo sa nasabing isyu. Sa pamamagitan nito, tiningnan ng mga mananaliksik ang mga pagpili ng salita o kaya naman ay ang paggamit ng larawan. Ito ang magsisilbing batayan ng mga mananaliksik upang maunawaan ang pragmatikong kahulugan ng sarkasmo.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

2.2 Pamamaraan ng Pagkuha ng mga Kalahok

Ang mga kalahok sa pag-aaral ay mga mag-aaral na mula sa Cagayan State University na binubuo ng sampung (10) indibidwal; limang (5) nagkomento sa isang partikular na
Facebook post at limang (5) miyembro ng pahayagang pangkampus na binubuo ng manunulat at mga patnugot. Ang mga kalahok ay parikular na nagmula sa nasabing institusyon dahil ang mga ginamit na dokumento sa pagsusuri ay naganap mismo sa unibersidad.

Gumamit ng *quota sampling* teknik ang pag-aaral na ito upang masiguro ang representasyon ng subgrupo o *subgroup* kung saan sila ay dapat Gen Z na mag-aaral ng Cagayan State University, na binubuo ng dalawang pangkat: ang pagiging miyembro ng *The CSU Communicator* at mga mag-aaral na nagkomento sa isang Facebook *post*. Limang kalahok bawat pangkat ang inaasahang magkakaroon ng partisipasyon.

Ang *purposive sampling* o malayuning pagpili naman ay kinasangkapan sa pag-aaral sapagkat tinutumbok ng pananaliksik ang tiyak na akademikong akda sa pagsusuri. Kalakip nito ay ang intensyonal na pagpili ng mga kalahok, ayon sa likas na pangangailangan ng pagaaral. Ang mga kalahok na hinanap ay kinailangan na mga mag-aaral ng CSU na kabilang sa Generation Z, miyembro ng nabanggit na pahayagang pangkampus at mga mag-aaral na nagpahayag ng kanilang saloobin sa isyu sa pamamagitan ng sarkasmong pahayag.

2.3 Pook ng Pananaliksik

Ang pag-aaral ay isinagawa sa Cagayan State University - Andrews *Campus* at Carig *Campus*, kung saan ay naitala ang mga kwalipikadong kalahok ng pagaaral. Ang mga kalahok ay binubuo ng sampung (10) indibidwal na nagmula sa nasabing institusyon. Partikular na limang (5) mag-aaral na nagkomento at nagpahayag ng kanilang saloobin at pananaw sa isang isyung may kaugnayan sa hindi pagkansela ng klase bunsod ng nararanasang matinding init ng panahon alinsunod sa anunsyong inilabas *ng Office of the Vice President for Academic Affairs* (VPAA) ng unibersidad. Samantala, ang iba pang limang (5) kalahok ay mga miyembro ng pahayagang pangkampus na binubuo ng manunulat at mga patnugot sa isang editoryal *post* ng nasabing pamantasan.

2.4 Instrumento ng Pananaliksik

Isa sa mga pagsusuri na ginawa sa pag-aaral ay ang dokumentong pagsusuri. Ang dokumentong sinuri ay ang *source document* na opisyal na *memorandum* na inilabas ng VPAA ng CSU hinggil sa pagpapanatili ng mga regular na klase sa kabila ng banta ng pinakamataas na naitalang *heat index* sa siyudad at ang mga reaction document kabilang angisang editoryal na pahayag ng *The CSU Communicator* at ang limang komento ng mga Kabataang Gen Z na naging tugon nila sa anunsyo. Ang mga dokumentong ito ang nagsisilbing batayan at pamprosesong bahagi sa pag-aaral ng pragmatikong sarkasmo sa pagpapahayag ng mga kabataang Gen Z kung saan ay tukoy at tiyak ang kontekstong gagamitin.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng talatanungan para sa pagtukoy ng personal na impormasyon upang mataya ang kwalipikasyon ng mga kalahok at matapos makapili ng mga kalahok, isang panayam ang isasagawa. Ang mga *semi-structured* na katanungan ang itinampok upang malikom ang malalalim na impormasyon at opinyon mula sa mga kalahok habang iminumungkahi ang *open-ended* na mga kasagutan. Ang mga katanungan ay sariling gawa ng mga mananaliksik at binuo upang mapanatili ang direksyon ng panayam.
Ang mga katanungan ay sumailalim sa pagsusuri ng tagapayo sa pananaliksik at entrepanyong eksperto sa diskursong pagsusuri.

2.5 Pangangalap ng Datos

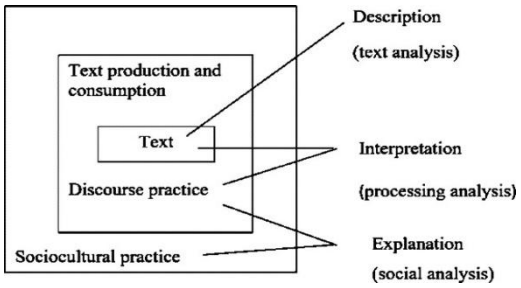
Ang proseso ng pananaliksik ay nagsimula sa pagpapadala ng liham sa Dekano ng College of Teacher Education at pagkuha ng boluntaryong pagsang-ayon mula sa mga kalahok sa pamamagitan ng digital o pisikal na lagda matapos silang bigyan ng oryentasyon tungkol sa kanilang mga karapatan at ang boluntaryong kalikasan ng kanilang paglahok. Isinagawa ang isang linggong paghahanda sa pamamagitan ng Messenger upang maipadala ang mga gabay na tanong, kasabay ng isang masusing dokumentong pagsusuri sa memorandum ng VPAA ng CSU, mga sakastikong komento ng mga Gen Z, at editoryal ng The CSU Communicator upang maitatag ang analitikal na konteksto ng pag-aaral.

Gumamit ng mga talatanungan upang salain ang mga kwalipikadong kalahok na sumailalim sa mga semi-structured interview na dumaan sa balidasyon ng mga eksperto, kung saan ang mga tanong ay inihanay mula sa malawak patungo sa mas espesipikong usapin *(from broad to specific)* gaya ng diskurso, biswal na estilo, at paggamit ng naaayon na mga salita. Ang lahat ng panayam ay maingat na itinala gamit ang audio recording at field notes, na kalaunan ay itrinanskrayb at isinaayos upang maging batayan ng isang malalim na diskursong pagsusuri na tumitiyak sa kawastuhan at kredibilidad ng mga resulta ng pananaliksik.

2.6 Pag-analisa ng Datos

Sinuri ito batay sa modelo ni Norman Fairclough ng *Critical Discourse Analysis*, upang matukoy kung paano naipapahayag ng mga Gen Z ang sarkasmo sa paraang pragmatiko sa konteksto ng isang *post* tungkol sa hindi pagkansela ng klase dahil sa nararanasang matinding init ng panahon sa siyudad. Layunin nitong masuri kung paano ginagamit ang wika upang magpahayag ng kapangyarihan, at magpanatili ng ideolohiya tungo sa balanseng pagpapahayag ng hinaing o katwiran sa isang lipunan. Ang modelong ito ay kinapalolooban ng tatlong dimensyon:

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

Proseso 1. *Fairclough's Critical Discourse Analysis*

Para sa naging resulta ng pakikipagpanayam, ang *thematic analysis* ay isinagawa sa pagtukoy, pagkategorya, at pagsusuri sa mga naging kasagutan ng mga kalahok upang gamitin sa magiging diskusyon sa mga nakalap na impormasyon.

Ang pananaliksik na ito ay gumamit ng Triyangulasyon o *Triangulation* upang masuring muli ang mga iba't ibang datos mula sa magkaibang pinagmulan. Gamit ang pagkukumpara ng mga datos na natipon mula sa Facebook at sa naging tugon sa mga panayam, nakita dito ang pagkakaugnay ng mga tugon ng mga kalahok sa isang kontroladong kapaligiran (mga panayam) sa kung paano nila ipahayag ang kanilang mga sarili sa isang naturalistikong kapaligiran *(social media)*. Ang mga sagot ng mga napanayam ay ginamit upang matugunan ang mga puwang (*gap*) ng post sa Facebook at makabuo ng kredibilidad mula rito. Pagkatapos nito ay tiningnan ang pagkakasalungat ng mga datos na mula sa Facebook at mga tugon ng mga nakapanayam sa pamamagitan ng pagsisiyasat kung bakit iba ang akto ng mga participant kapag *online* at *offline*. Ang paggamit ng mga mananaliksik sa dalawang pinagmulang datos (*post* at komento mula sa Facebook at tugon mula sa panayam) nang magkasabay ay direktang tumutugon sa mga itinakdang pamantayan para sa katatagan ng kwalitatibong pananaliksik. Mahalaga ang prosesong ito upang mapunan ang impormasyong hindi sapat sa *social media* at matiyak ang kredebilidad ng interpretasyon ng mga mananaliksik.

3.0 RESULTA AT TALAKAYAN

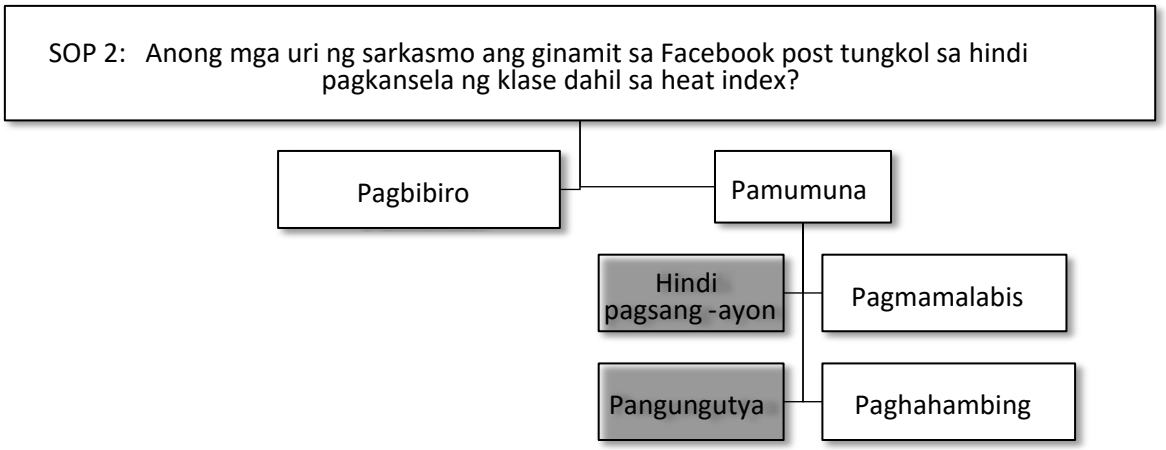
Batay sa naging panayam ng mga mananaliksik sa sampung mga kalahok na kinabibilangan ng limang mga CSUan Gen Z at limang mga miyembro ng *The CSU Communicator*, naitala ang dalawang mukha ng sarkasmo sa Facebook sa pragmatikong pagpapahayag ng kabataang Gen Z. Ang pag-aaral ay may tatlong dokumentong sinuri upang mas mapalalim at espesipiko ang pag-aaral. Samatala, ang konteksto na pinagmulan ng mga dokumentong ito ay dahil sa hindi pagkansela ng administrasyon sa *face to face classes* sa gitna ng nararanasang pinakamataas na temperatura ng panahon sa lungsod. Ang tatlong dokumentong ginamit sa pagsusuri ay ang memoranda na inilabas ng VPAA, ang editoryal, at mga komento ng mga mag-aaral sa inilathalang memoranda.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxx

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

Kaugnay ng mga natuklasan ng pag-aaral, sa masusing pagtingin sa wikang ginagamit ng mga tao sa kanilang mga *post* at komento sa Facebook, mapapansin na ito ay madalas o halos palaging may halong *humor* at *sarcasm*. Ayon kina Zhu, N. at Filik, R. (2023) sa kanilang pag-aaral na *Individual Differences in Sarcasm Interpretation and Use: Evidence from the UK and China*, ang paggamit ng sarkasmo ay nakaugnay sa paraan ng pagpapahayag ng opinyon at emosyon sa isang hindi tuwirang paraan. Ipinapakita sa pag-aaral na ang *humor* at *irony* ay nagsisilbing estratehiya upang maipahayag ang saloobin nang may pag-iingat at hindi lantad na pagpuna.

Talahanayan 2. Uri ng sarkasmo ang ginamit sa Facebook post tungkol sa hindi pagkansela ng klase dahil

sa heat index

Ayon sa Talahanayan 2, mayroong dalawang mukha ang sarkasmo para sa mga CSUan Gen Z, ito ay ang pagbibiro at pamumuna. Una, ang pagbibiro sa paraang gumamit ang mga mga mag-aaral ng *meme* na patok sa kasalukuyang panahon. Sa halip na masasakit na salita, tanging mga *online media personality* na lamang ang kanilang kimomento nang sa gayon ay maprotektahan nila ang kanilang identidad sa pagpapahayag. Mariing ibinahagi ng mga kalahok na gusto nilang tumutol at punahin ang administrasyon, ngunit sila ay nakaramdam ng takot habang malaya sana silang magpahayag dahil sila ay may pangamba na maaari silang mapatawag sa opisina ng paaralan. Dahil dito, pinili na lamang nilang magbiro na kung saan ay hangarin din nilang mapatawa ang mga mambabasa sa kanilang mga komento.

"*...dinaan ko po sa joke para hindi po nila masyadong dibdibin yung sinabi ko.*" *(Larawan 2)* "*I know po that may comment in there was sarcasm po because hindi naman po literal ang ibig sabihin nito at may halong biro o panunukso po.*" *(Larawan 4)*

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

Kaugnay ng mga natuklasan ng pag-aaral, sa masusing pagtingin sa wikang ginagamit ng mga tao sa kanilang mga *post* at komento sa Facebook, mapapansin na ito ay madalas o halos palaging may halong humor at sarcasm. Ayon kina Zhu, N. at Filik, R. (2023) sa kanilang pag-aaral na *Individual Differences in Sarcasm Interpretation and Use: Evidence from the UK and China*, ang paggamit ng sarkasmo ay nakaugnay sa paraan ng pagpapahayag ng opinyon at emosyon sa isang hindi tuwirang paraan. Ipinapakita sa pag-aaral na ang *humor* at *irony* ay nagsisilbing estratehiya upang maipahayag ang saloobin nang may pag-iingat at hindi lantad na pagpuna.

Pangalawa naman ay ang direktang pamumuna ng mga CSUan Gen Z. Hindi mga sikat na artista o mga nakatatawang imahe, kundi ang sarili nilang mga salita. Kung ang iba ay may takot, naniniwala ang ibang mga kalahok na ang layunin ng malayang pagpapahayag ay upang maipabatid sa publiko ang kanilang saloobin. Sa platform ng Facebook, sanay ang mga kalahok na magkaroon ng komento sa mga ganitong usapin sapagkat hindi nila alintana ang sasabihin ng iba.

Editoryal

If you think learning means effective in sweltering classrooms, try trading places.

"*...so there is a disconnect between the expectation of the administration as well as doon sa live realities ng mga students natin.*"

"*I mean, in a place in a poorly ventilated room for hours. Parang, I think that certain passage is kind of a sarcastic po. Kasi it's like we're urging them to switch places or like we're persuading them or indirectly saying na, Oh, ano pala mainit pala. Maging resilient pala. Gan'to bakit hindi tayo magpalit na 'yan ganito.*"

resilience is admirable but there comes a point where resilience stops being strength and starts becoming a burden

"*.....we must not remain complacent, we must demand for better conditions.*"

"*we Filipinos are..... or CSU helping us to adapt sa rising heat index and they are telling us to be adaptable and resilient ahmm we cannot ignore the shock na may limit din yung pagiging resilient. "*

LARAWANG TUDLING

"*Yan ang cooling devices mo" ganun ganun, na parang nakakulong kami sa mainit na kwarto tapos gusto mo kaming magtiis sa isang bare minimum effort parang yun yung punto ng kwan, so etong oven pinapakita niya yung reality ng student*"

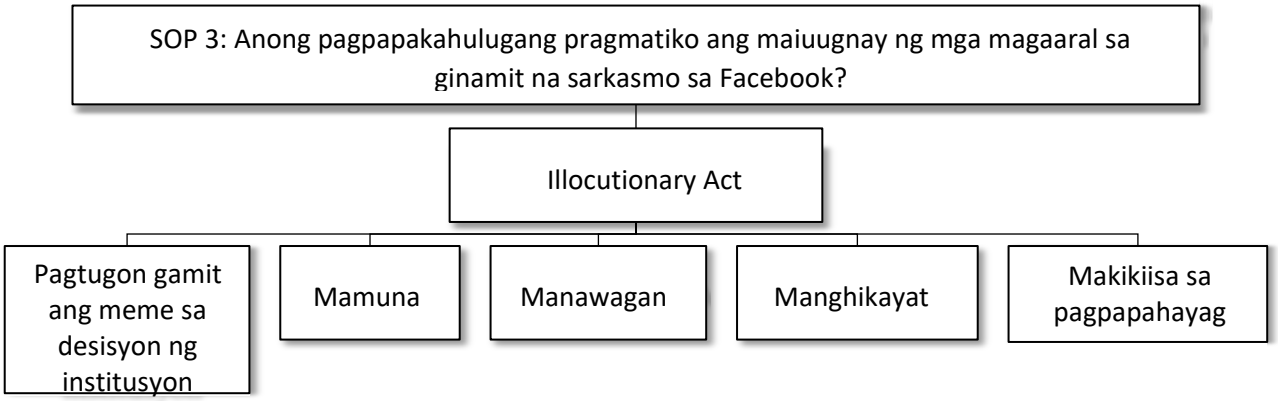
"*talaga ba na ito ba yung cooling devices na mapoprovide niyo parang yung abaniko for example, abaniko is for short term so it doesn't really help through heat parang you can bear that in abaniko it does not help you with the heat.....tapos 'yung cooling devices pinapakita niya naman 'yung bad in solution na gustong ipramd o gustong isaksak satin ng administration.*"

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

"tapos 'yung cooling devices pinapakita niya naman 'yung bad in solution na gustong ipramd o gustong isaksak satin ng administration"

Ayon sa isang bagong pag-aaral ni Agus Darma Yoga Pratama at Putu Vania Maharani Suastha (2025) na *"Digital Sarcasm as Social Critique: A Pragmatic and Cyberpragmatic Analysis of Social Media Reactions,"* natuklasan na ang sarkasmo sa *social media comments* ay madalas ginagamit bilang **estratehiya ng *social critique*** upang ipahayag ang hindi pagsang-ayon o pagtuligsa sa mga isyu gaya ng di-pantay na hatol sa kaso ng korapsyon. Sa pagsusuri ng mga *high-engagement comments* sa *social media*, ipinakita na ang sarkasmo ay may kakayahang maghatid ng malasakit at moral na pagtingin sa mga usaping panlipunan habang nananatiling hindi direktang pumupuna.

Talahanayan 3. Pagpapakahulugang pragmatiko ang maiuugnay ng mga magaaral sa ginamit na

Ipinapakita ng Talahanayan 3 ang mga katumbas na *speech act theory* para sa pragmatikong pagpapakahulugan ng mga sarkasmong pahayag ayon sa mga manunulat na kalahok. Ang bawat pahayag ay may kaakibat na intensyon at siyang inaasahang maiparating sa administrasyon. Isinaad ng tatlong mag-aaral na ang mga sarkasmong kanilang tinukoy ay napabibilang sa *illocutionary act* na pumapaksa sa intensyon ng manunulat sa isang sulating pahayag.

" If you think learning means effective in sweltering classrooms, try trading places."

Ang sarkasmong pahayag ay may intensyong **manawagan** sa administrasyon na tigilan na ang paggamit sa salitang pagtitiyaga kahit pa ito ay isang kaugaliang Pilipino na matagal nang isinasagawa. Ipinapabatid nito na sa halip na sanay na magtiyaga o magtiis ang mga magaaral ay mayroong kapangyarihan ang kinauukulan upang makabuo ng mabisa at pangmatagalang solusyon para sa isyu.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

"let us stop in romanticizing resilience because ahh ganun nga in the end kasi 'pag we romanticize ahh resilience we ended up suffering in the end so parang ganun and going on the campus alone so education institution. I believe na sila din dapat 'yung manguna sa pagsugpo ng mga suliranin ng mga estudyante"

Manghikayat din ang nais ipahatid ng sarkasmo, kung saan ang manunulat ay hindi pabor sa hindi makatarungang desisyon ng kinauukulan. Para sa kalahok, may higit pang serbisyo at solusyon ang para sa mga mag-aaral hinggil sa paulit-ulit na problemang kinahaharap ng institusyon pagdating sa labis na init na panahon na nagreresulta ng hindi komportableng kaligiran sa pag-aaral. Ang panghihikayat ay parehong para sa administrasyon at sa mga mag-aaral.

"it actually urges the readers to recognize the same problem as well no na ganito 'yung issue natin we must not remain complacent we must demand for better conditions ganiyan... they must understand also our situations no na ahh it's not really easy to say na maging ganito na lang tayo. But they should also look to our condition if we can really do it or not ganun po."

"resilience is admirable but there comes a point where resilience stops being strength and starts becoming a burden"

Ang sarkasmong pahayag na ito ay may intensyong **mamuna**. Mamuna sa paraang inihahayag sa editoryal na tila hindi nakikita ng paaralan ang tunay na karanasan ng mga magaaral sa tuwing labis ang init ng panahon.

"...ahh para sa akin the use of sarcasm itself is ahh the use of sarcasm is parang inaatack niya 'yung administration.... alam na nga nila 'yung state ng mga classrooms tapos eh.... ipipilit pa ng administration na kailangan pumasok pa rin o may tao pa rin sa school without thinking
'yung kapakanan ng mga students"

Nabigyang diin din ang layunin sa **pakikiisa sa pagpapahayag**, kung saan hindi lamang bilamg mga tagabasa ang mga mag-aaral, kundi makibahagi sa kolektibong pagpapahayag.

nagbigay siya ng purpose but it gives the readers the effect of anong mangyayari sa school so parang 'yung students parang mahihikayat sila na gumawa or parang magrally about that issue

Sa sining ng pamamahayag, ang editoryal ay itinuturing na "tinig" ng isang pahayagan na naglalayong magbigay ng kuro-kuro, magpaliwanag, at higit sa lahat, mamuna, manawagan, at manghikayat. Ayon sa pag-aaral ni Poudel (2020), ang mga *illocutionary act* ay nagsisilbing pundasyon ng diskursong editoryal dahil ginagamit ito bilang estratehikong kasangkapan upang hubugin ang opinyon ng publiko at ipakalat ang mga partikular na ideolohiya sa pamamagitan ng wika.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxx

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

"Merong akong nakitang image while nagscroll ako sa FB and naisip ko na parang related or pwede itong irelate doon sa issue." (Larawan 1)

"I used picture po of mommy Oni because ahmm alam ko po na mas mabenta ang mukha ni mommy Oni, nakikita ko rin po yung laman ng newsfeed ko..." (Larawan 4)

Dagdag pa rito, ipinapakita rin na ang patuloy na pagkalantad sa mga nakakatawang nilalaman at *meme* ay nagdudulot ng pagbabago sa dating "matino at seryosong pakikipagusap." Sa isang paraan, natutuklasan ng mga kabataan ang positibong aspeto kahit sa mas madidilim na anyo ng katatawanan, kung saan ang bigat ng sitwasyon ay naitatago sa likod ng mapanuyang pagpapahayag upang mas mapadali ang pagharap dito. Ipinapahiwatig nito na ang paggamit ng *humor* at *sarcasm* sa mga *post* at komento ay hindi lamang para sa aliw, kundi nagsisilbi ring mekanismo sa pagharap sa mga hamon, na umaayon sa naging resulta ng pagaaral.

Ang pangatlong sub-tema na pagkukulang sa pasilidad at bentilasyon ay ang ugat ng problema o ang pisikal na reyalidad na nagtutulak sa mga kabataan na maging sarkastiko.
Nagiging '*passive-aggressive*' ang kanilang puna laban sa mga kakulangan sa paligid na idinadaan sa paraang hindi direktang nakikipag-away.

"*Actually, for me kasi sa mga classrooms may mga sira po yung bobida, may isang classroom po doon sa amin na open po yung isa and may mga fans din po na hindi nagf-function.*" *(Larawan 1)*

Dagdag pa rito, ang ikaapat na sub-tema na maling akala sa kaligtasan ay nagpapakita naman ng '*ironic reassurance*' na kung saan sa halip na ayusin ang sanhi ng panganib ay ginagawang '*safety net*' ang ospital o pagamutan. Ipinapakita nito ang fatalistikong pananaw ng mga Gen Z. Ang sarkasmo ay nagsisilbing pagtanggap na mangyayari at mangyayari ang masama kaya idinadaan na lamang sa biro ang posibilidad ng pagkakasakit.

"Kahit po na kahit po na ma heat stroke sila malapit lang po sa CVMC." (Larawan 2)

Kontradiksyon sa Akademikong Kalayaan at Takot.
Pinapahiwatig ng datos na ito ang paggamit ng Gen Z ng 'ligtas na pagpuna' kung saan ang ang sarkasmo ay hindi lamang basta estilo ng pananalita kundi isang estratehikong panangga ng mga kalahok sa loob ng isang istriktong institusyon. Ang unang sub-tema na Kalayaang Magpahayag, batid ng mga kalahok na mayroon silang karapatang magsalita.
Gayunpaman, dahil ang sarkasmo ay may '*double meaning*', ginagamit nila ito upang maipahayag ang kanilang saloobin nang hindi lumalabag sa mga panutuntunan o hindi nangangamba na ipatawag sila sa kinauukulan.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

"we all know naman po yung rights natin as the student or ahmm is yung pagcomment kasi may rights naman tayo like yung sa freedom of expression so hindi siya totally natatakot or nangamba na baka i-cancel or i-suspend or tawagin or makarating sa mga higher positions yun lang po para sa akin hindi naman po ako natakot nagcomment." (Larawan 1)

Dagdag pa rito, ang ikalawang sub-tema naman na tungkulin bilang mag-aaral ay nagpapahiwatig na bilang isang mag-aaral, inaasahan na maging mapanuri ito sa kaniyang paligid. Kapag may nakitang mali sa sistema ay nararamdaman ng mga ito na tungkulin nilang punahin ito. Ang sarkasmo ang nagsisilbing tulay para rito. Nagagampanan nila ang kanilang papel bilang kritikal na mag-aaral habang napapanatili ang imahe ng pagiging 'sunod-sunuran' dahil dinaraan ang puna sa biro o talinghaga.

"*...may kinalaman po tayo sa isang institusyon na iyon, since nag-aaral po tayo sa isang pampublikong paaralan at since naipost naman po yung about heat index na kung papasukin pa po ba tayo or papasok po ba tayo kahit mainit." (Larawan 4)*

Sa kabilang banda, ang ikatlong sub-tema na Takot sa Pamunuan ay lumilikha ng kontradiksyon. Dahil may takot sa posibleng parusa o '*disciplinary action*' mula sa mga namumuno, hindi sila makapagsalita nang direkta. Ang takot na ito ang nagtutulak sa kanila upang balutin ang kanilang totoong mensahe ng sarkasmo. Ang sarkasmo ay nagsisilbing *deniability* o *safe zone* kung sakaling mapuna ng pamunuan, maaari nilang sabihing 'joke lang po' o 'nagbibiro' lang kahit ang toto ay may malalim itong pinupunterya.

"*alam kong maraming takot na students na mag speak up kasi we never know what the higher ups will do, Kung paano nila...how are they going to deal with this kind of comments from their statements ganon." (Larawan 3)*

"*joke lang yun para kapag pinatawag ako sasabihin ko na joke lang yung comment ko." (Larawan 2)*

Ang artikulong *On the Uses of Sarcastic Irony* mula sa *Journal of Pragmatics* ay nagpapakita ng empirikal na paghahambing sa pagitan ng *direct criticism* at *indirect criticism* sa pamamagitan ng sarkasmo. Sa pag-aaral na ito, sinuri ang mga dahilan kung bakit mas pinipili ng ilan ang sarkasmo kaysa sa tuwirang pagpuna. Ipinakita na ang sarkasmo ay madalas na ginagamit kapag ang tagapagsalita ay nais **iwasan ang direktang konfrontasyon o negatibong reaksiyon** mula sa kausap, at ginagamit ito bilang isang proteksyon laban sa posibleng *conflict* o agresibo na pagtugon. Sa ganitong paraan, ang sarkasmo ay nagiging mas ligtas at *socially acceptable* na paraan ng pagpuna dahil ito ay mas *indirect* at hindi tuwirang nangangailangang harapin ang emosyonal na reaksyon ng iba.

Katawanin ang buong CSUan

Ang unang sub-tema na pumapaksa sa pagboses tungo sa nakatataas na antas ng paaralan ay ang pangunahing dahilan ng mga manunulat sa pagbuo ng artikulo. Batid nilang ang mga *personal* o sariling

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxx

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

makilahok sa diskurso at maprotektahan ang kanilang karapatan laban sa maling impormasyon at pang-aabuso.

BUOD NG MGA RESULTA

Mga Pananaw	Itinuturing ng mga mag-aaral ang sarkasmo bilang isang mabisang paraan ng pakikipag-ugnayan at pagpapahayag ng saloobin o opinyon sa paraang hindi lantaran.
Uri ng Sarkasmo	Dalawang pangunahing uri ang lumutang: ang pagbibiro na may 1/10 na kasagutan (paggamit ng *memes* at katatawanan) at pamumuna na may 9/10 na kasagutan (hindi direktang pag-atake sa desisyon ng administrasyon).
Pragmatikong Pagpapakahulugan	Ginamit ang sarkasmo bilang isang *illocutionary act* na may intensyong makiusap para sa pantay na pagtrato at protektahan ang kapakanan ng mga mag-aaral.
Implikasyon	Ang sarkasmo ay nagsilbing *defense mechanism* at ligtas na pagpuna para sa mga Gen Z upang maipahayag ang kanilang akademikong kalayaan nang hindi nangangambang mapatawag o maparusahan ng institusyon.

Ang kabuuang resulta ng pag-aaral ay maituturing na ang mukha ng sarkasmo sa Facebook sa pragmatikong pagpapahayag ng kabataang Gen Z ay pamumuna at pagbibiro.

Ayon sa mga nakalap na resulta, natuklasan ng mga mananaliksik na hindi lamang pagbibiro at pagbabalat-kayo ang mukha ng sarkasmo sa kabataang Gen Z tulad ng napatunayan ni Mckinsey, 2022 na ginagamit ang sarkasmo bilang *coping mechanism* upang makaramdam ng kaligtasan sa pansosyal na pakikipagtalatasatan. Bagkus, ang mukha ng sarkasmo lalo na sa pragamatikong pagpapahayag ng kabataang Gen Z ay pamumuna.

4.0 KONKLUSYON

Batay sa mga naging panayam sa mga kalahok, natuklasan na **ang mukha ng sarkasmo sa kabataang Gen Z ay pamumuna.** Naiiba ang sarkasmo ng Gen Z kung saan ay ginagamit ito sa paraang balintuna, walang preno, at bilang *defense mechanism* sa anyong pabiro at seryoso habang tinutuligsa ang partikular na paksa; kumpara sa ibang henerasyon na ang paggamit nila ng sarkasmo ay seryoso at upang magrebelde, ayon sa akda ni Bradley, 2017 na *Sarcasm, Generation X, and Our Iconic Savior.*

Ang pamumuna bilang mukha ng sarkasmo sa kabataang Gen Z ay mailalarawan bilang mapangahas; akatotohanan at matapang na pagbibigay ng puna lalo na sa mga sosyal at hirarkiyal na isyu. Maituturing na ang Gen Z ay mulat sa mga pangyayari sa lipunan at malalakas ang loob upang tumindig at bumoses

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

para sa kanilang karapatan, kung kaya naman kapag sila na ang gumamit ng sarkasmo, ang mga nakatatandang henerasyon ay maaaring malito kung sila ba ay seryoso o nagbibiro sa pagpapahayag. Samakatuwid, ang paggamit ng sarkasmo ng kabataang Gen Z ay pinaghalong pagganap sa sosyal na responsibilidad bilang mga maalam na mamumuna at birong pagpapahayag.

Para sa mga Gen Z, hindi lamang isang anyo ng biro kundi isang estratehikong kasangkapan sa komunikasyon na nagpapahintulot sa kanila na maging kritikal habang pinoprotektahan ang kanilang sarili mula sa posibleng negatibong epekto ng direktang pagsalungat sa kapangyarihan. Ang paggamit ng mga biswal na elemento tulad ng *memes* at *emojis* ay nagpapakita ng mataas na antas ng pagkamalikhain at pagbabago sa wika ng mga Gen Z, kung saan ang mga simbolong ito ay nagsisilbing tulay sa emosyonal na koneksyon at mas malalim na pagpapakahulugan. Umiiral ang isang kontradiksyon sa pagitan ng kalayaan at takot sa pamunuan; bagama't mulat ang mga kabataan sa kanilang karapatang magpahayag, ang hirarkiya sa loob ng institusyon ang nagtutulak sa kanila na gamitin ang "double-edged sword" ng sarkasmo upang mailabas ang kanilang hinaing nang hindi tahasang lumalabag sa mga tuntunin ng pagpapahayag.

4.1 Mga Rekomendasyon

Kaugnay ng mga natuklasan at konklusyon, iminumungkahi ang mga sumusunod:

1. **Para sa mga Guro:** Isama sa pagtuturo ng wika at pragmatika ang pagsusuri sa mga makabagong anyo ng pagpapahayag tulad ng sarkasmo at *digital media* upang mas maunawaan ang konteksto ng komunikasyon ng mga mag-aaral.
2. **Para sa mga Mag-aaral at Kabataan:** Panatilihin ang pagiging mapanuri at responsable sa paggamit ng social media. Gamitin ang pagkamalikhain sa wika hindi upang manakit, kundi upang isulong ang makabuluhang diskurso sa loob at labas ng paaralan.
3. **Para sa Administrasyon ng Paaralan:** Bigyang-pansin ang mga "hindi direktang mensahe" o sarkastikong pahayag ng mga mag-aaral sa social media bilang indikasyon ng kanilang tunay na damdamin at pangangailangan, lalo na sa mga usaping may kinalaman sa kanilang kaligtasan at kapakanan.
4. **Para sa mga Susunod na Mananaliksik:** Maaaring palawakin ang pag-aaral sa pamamagitan ng pagsusuri sa iba pang *social media platforms* o kaya ay paghambingin ang paggamit ng sarkasmo sa iba't ibang henerasyon upang makita ang pagkakaiba sa pragmatikong pagpapakahulugan.

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

MGA SANGGUNIAN

Abouelenine, S. (2024). *Studying political caricatures from a pragmatic perspective*. Transcultural Journal of Humanities and Social Sciences, 5(4), 28–40. https://doi.org/10.21608/tjhss.2024.297776.1251

Abdel-Raheem, A. (2020). Do political cartoons and illustrations have their own specialized forms for warnings, threats, and the like? Speech acts in the nonverbal mode. *Social Semiotics, 30*(1), 64–97. https://doi.org/10.1080/10350330.2020.1777641

Ador, Z. (2023). The Discourse of Gen Z in Social Media Network: Inputs to English Language Teaching https://www.researchgate.net/publication/381637230_The_Discourse_of_Gen_Z_in_Social_Media_Network_Inputs_to_English_Language_Teachingv

Attardo, S. (2000). *Irony as relevant inappropriateness*. Journal of Pragmatics, 32(6), 793– 826. https://doi.org/10.1016/S0378-2166(99)00070-3

Avolio, B. J., et al. (2023). *Gen Z and Social Awareness in the Digital Age.*

Avolio, M. L., et al. (2023). Digital Pragmatics and Youth Language in the Social Media Age. Journal of Media Language Studies.

Bayram, F., & Ricardo, T. (2023). *An experimental study on sarcasm comprehension in school children*. Brain Sciences, 13(6), 863. https://doi.org/10.3390/brainsci13060863

Bhatia, Vijay K. (2004). *Worlds of written discourse: A genre-based view*. Continuum.

Bouazizi M. & Ohtsuki T. (2020), Sarcasm Over Time and Across Platforms: Does the Way We Express Sarcasm Change?

Burke, M., Kraut, R., & Marlow, C. (2018). *Social capital on Facebook: Differentiating uses and users*. *Journal of Computer-Mediated Communication, 23*(1), 1–18. https://doi.org/10.1093/jcmc/zmx012

Burright, K. (2023). Do Sarcastic Exchanges with Millennial Employees Influence Performance Appraisal Effectiveness? (Honors Thesis, Portland State University).

Camp, E. (2012). Sarcasm, Pretense, and the Semantics/Pragmatics Distinction. Nous, 46(4), 587–634.

Colston, H. L. (1997). *Salting a wound or sugaring a pill: The pragmatic functions of sarcastic irony*. Discourse Processes, 23(1), 25–45. https://doi.org/10.1080/01638539709544982

Das, D. (2019). A multimodal Approach to Sarcasm Detection on Social Media (Master's Thesis, Missouri State University).

Das, D., & Clark, A. J. (2018). Sarcasm Detection on Facebook: A Supervised Learning Approach. In 20th ACM International Conference on Multimodal Interaction (ICMI).

Das, D., & Clark, A. J. (2019). Construct of Sarcasm on Social media Platform. https://cs.pomona.edu/~ajc/pdf/Das.2019.HCC.ConstructSarcasmSocial.pdf

Data Reportal. (2023). *Digital 2023: The Philippines.* https://datareportal.com/reports/digital-2023-philippines

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

Dela Cruz, M. R. (2022). *Interpretation of social media reactions among Filipino students. Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences, 9*(3), 23–31.

Dipto Das & Anthony J. Clark (2019). Construct of Social Media Platform

George, D. (2016). Trust & Growth in the Workplace: An Analysis of Leadership in Flat Organizations (Honors Thesis, Portland State University).

Dynel, M. (2014). *Participation framework underlying sarcasm in conversational interaction*. Journal of Pragmatics, 60, 101–113. https://doi.org/10.1016/j.pragma.2013.11.004

Gerstner, C. R., & Day, D. V. (1997). Meta-analytic Review of Leader-Member Exchange Theory: Correlates and Construct Issues. The Journal of Applied Psychology, 82(6), 827–844.

Gibbs, R. W. (2000). *Irony in language and thought: A cognitive science reader*. Lawrence Erlbaum Associates.

Gibbs, R. W., Jr. (2000). *Irony in talk among friends*. Metaphor and Symbol, 15(1–2), 5–27. https://doi.org/10.1080/10926488.2000.9678862

Giora, R. (1997). *Understanding figurative and literal language: The graded salience hypothesis.* Cognitive Linguistics Research, 16, 183–212.

Gkorezis, P. (2015). Supervisor Support and Pro-Environmental Behavior: The Mediating Role of LMX. Management Decision, 53(5), 1045–1060.

Haines III, V. Y., & St-Onge, S. (2011, July). Performance Management Effectiveness: Practices or Context? The International Journal of Human Resource Management, 23(6), 1158–1175. https://doi.org/10.1080/09585192.2011.561230

Holmes, J. (1999). On the uses of sarcastic irony: Indirect criticism in interaction. *Journal of Pragmatics, 31*(2), 153–168. https://doi.org/10.1016/S0378-2166(98)00024-7

Huang, Gino & Galinsky (2015), Sarcasm increases creativity (Org. Behavior & Human Decision Processes)

Huang, L., Gino, F., & Galinsky, A. D. (2015, November). The Highest orm of Intelligence: Sarcasm Increases Creativity for Both Expressers and Recipients. Organizational Behavior and Human Decision Processes, 131, 162–177.

Hyland, Ken (2005). *Metadiscourse: Exploring interaction in writing*. Continuum.

Kaifi, B. A., Nafei, W. A et al., (2012, December). A Multigenerational Workforce: Managing and Understanding Millennials. International Journal of Business and Management, 7(24), p. 88(6).

Khandelwal, A., Sharma, P., Ghosh, S., & Ekbal, A. (2022). A Context-Aware Sarcasm Detection System: Detecting Sarcasm in Conversation Using Hierarchical Contextual Information. In 2022 IEEE 8th International Conference on Computer and Communications (ICCC) (pp. 1082–1088). IEEE. https://doi.org/10.1109/ICCC55329.2022.10010920

Lawler III, E., Benson, G. S., & McDermott, M. (2012). What Makes Performance Appraisals Effective? Compensation and Benefits Review, 44(4), 191–200. https://doi.org/10.1177/0886368712462331

Leggitt, J. S., & Gibbs, R. W. (2000). Emotional Reactions to Verbal Irony. Discourse Processes, 29(1), 1–24.

Manurung, R. A. (2020). The Realization of Sarcasm in Facebook Status Updates. Humaniora, 11(1), 55–60. https://doi.org/10.21512/humaniora.v11i1.6417

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

McAuley, L., & Glenwright, M. (2025). *Humor styles predict self-reported sarcasm use in interpersonal communication*. Behavioral Sciences, 15(7), 922. https://doi.org/10.3390/bs15070922

Meta Platforms, Inc. (2016). *Reactions now available globally on Facebook*. https://about.fb.com/news/2016/02/reactions-now-available-globally/

Miron-Spektor, E., Efrat-Treister, D., Rafaeli, A et al., (2011). Others' Anger Makes People Work Harder Not Smarter: The Effect of Observing Anger and Sarcasm on Creative and Analytic Thinking. Journal of Applied Psychology, 96(5), 1065–1075. http://stats.lib.pdx.edu/proxy.php?url=http://search.proquest.com/docview/867472721?

Moreno-Ortiz, A., & García-Gámez, M. (2022). Corpus Annotation and Analysis of Sarcasm on Twitter: #CatsMovie vs. #TheRiseOfSkywalker. Language Resources and Evaluation, 56, 821–854.

Nita, F. R., Setiawan, S., & Lestari, L. A. (2021). *Meaning-making of internet memes to create humorous sense: Functions as speech acts*. Language Literacy: Journal of Linguistics, Literature and Language Teaching, 5(2), 465–479.

Nguyen, Diana M. (2020). *Understanding user reactions to sarcastic content on social media*. *Journal of Pragmatics and Digital Communication*, *12*(2), 45–60.

Nyagani, M., Nasibu M (2022) Illocutionary Speech Act Analysis in Nipashe Newspapers' Headlines of the five categories, in the Nipashe newspaper headlines. eajess.ac.tz/index.php/eajess/article/view/287#:~:text=Out

https://share.google/MMbmTOzitM8sWHi9z

Oberza, B., Carpizo, I., et al (2025). The Semantics of Social Media Reactions among Baby Boomers, Gen X, Millennials, and Gen Z: An Exploratory Sequential Mixed-Methods Study

Pedrazzini, A., & Scheuer, N. (2018). *Distinguishing cartoon subgenres based on a multicultural contemporary corpus*. European Journal of Humour Research, 6(1), 100–123. https://doi.org/10.7592/EJHR2018.6.1.pedrazzini

Poudel, S. (2020). *Illocutionary acts in editorial discourse: A pragmatic analysis*. *International Journal of English Linguistics*, *10*(4), 1–10.

Pratama, A. D. Y., & Suastha, P. V. M. (2025). *Digital Sarcasm as Social Critique: A Pragmatic and Cyberpragmatic Analysis of Social Media Reactions.*

Saleh, M. (2024). *Humor and Sarcasm in Gen Z Digital Communication.*

Saleh, R. (2024). Verbal Sarcasm in Digital Interactions

Santos, J. P. (2021). *Pragmatic functions of Facebook reactions among Filipino users*. *Philippine Journal of Linguistics*, *52*(2), 45–60.

Searle, John R. (1976). *A classification of illocutionary acts*. *Language in Society*, *5*(1), 1–23. https://doi.org/10.1017/S0047404500006837

Simpson, P. (2003). *On the discourse of satire: Towards a stylistic model of satirical humor*. John Benjamins Publishing.

Soraya, N. A., & Dewi, C. (2023). A Pragmatic Study on the Use of Sarcasm in Meme Discourse on Social Media. Elit: Journal of English Linguistics and Literature Studies, 2(2), 53–65. https://jurnalsastraubb.id/index.php/elit/article/view/180

WIKATIKAN: Journal of Languages, Literature and Cultural Researches (JLLCR)
https://jllcr.minduraresearch.com/journal
ISSN (Online) 3116-5788
Volume 1 Issue 3-2026
Received: September 5, 2026 | Accepted: November 15, 2026 | Published: November 30 , 2026

Sover, A. (Ed.). (2018). *The languages of humor: Verbal, visual, and physical humor*. Bloomsbury Academic, pp. 166–167.

The Global Statistics. (2026). *Gen Z Social Media Statistics.*

Walther, Joseph B. (2011). *Theories of computer-mediated communication and interpersonal relations*. In M. L. Knapp & J. A. Daly (Eds.), *The SAGE handbook of interpersonal communication* (4th ed., pp. 443–479). SAGE Publications.

We Are Social & Meltwater. (2024). *Digital 2024: Philippines.*

Van Dijk, Teun A. (1998). *Opinions and ideologies in the press*. In A. Bell & P. Garrett (Eds.), *Approaches to media discourse* (pp. 21–63). Blackwell.

Zhu N. & Filik (2023) Individual Differences in Sarcasm Interpretation and Use: Evidence from the UK and China

Zhu,N, Ruth, F (2024) The role of social status in sarcasm interpretation: Evidence from the United Kingdom and China https://www.researchgate.net/publication/379727463_The_role_of_social_status_in_sarcasm_interpretation_Evidence_from_the_United_Kingdom_and_China#:~:text=Abstract,for%20successful%20cross%2Dcultural%20communication

ZipDo. (2026). *Generation Z Social Media Usage Statistics.*